Uvodni nagovor na nacionalnem posvetu posvetu z naslovom Terorizem in družba 10 let po terorističnih napadih na ZDA – kako uspešni smo pri njegovem preprečevanju?

(Ljubljana, Državni svet, 9. september 2011)

Spoštovane udeleženke in udeleženci današnjega posveta, spoštovani gospod Miran Potrč, podpredsednik Državnega zbora, cenjeni gospod Miran Vršec, direktor Inštituta za korporativne varnostne študije, spoštovana zainteresirana javnost, gospe in gospodje,

dovolite mi, da vas vse skupaj prav lepo pozdravim v dvorani Državnega sveta Republike Slovenije. Skupaj z Inštitutom za korporativne varnostne študije z današnjim dogodkom v slovenski parlament ponovno vnašamo razpravo o vprašanju sodobnega terorizma. Prvič smo v Državnem svetu razpravljali o tej tematiki že leta 2002 in sicer na posvetu z naslovom Terorizem, represija, varnost, svoboščine, ki smo ga organizirali skupaj z Občanskim forumom.

Pred desetimi leti je razviti svet, ki ga s svojo finančno močjo simbolizira prav New York, dokončno spoznal, kako zelo je ranljiv. S pomočjo sodobne tehnologije, ki je zaradi cenenosti dostopna povsod in vsakomur, je terorizem dobil nove, veliko bolj nevarne in predvsem globalne razsežnosti. Sodobna tehnologija, pa naj gre za logistične, komunikacijske ali informacijske sisteme, postaja vse bolj priročno sredstvo za dosego terorističnih ciljev – to je za destabilizacijo držav in ustvarjanje finančne, gospodarske in predvsem psihološke zmede, negotovosti in ustrahovanja ljudi.

V ospredje je zato v zadnjih letih stopilo predvsem poudarjanje pomena notranjih zaščitnih mehanizmov, ki preprečujejo, da bi se teroristične skupine in nezadovoljni posamezniki dokopali do znanj in tehnologij, ki bi jih zlorabili za nasilna dejanja večjih in velikih razsežnosti. Poskusi tovrstnega nadzora v odprti družbi naleteli na veliko kritiko z vidika kršenja človekovih pravic in svoboščin. Državljanom oblasti predstavljajo jasno dilemo – če želite biti bolj varni, boste morali biti manj svobodni!

Spomin na 11. september je zato priložnost, da o terorizmu razmislimo z različnih vidikov. V ozadju terorističnih napadov je vselej nezadovoljstvo, ki ima običajno globoke zgodovinske, socialne, verske ali ideološke korenine. In izkušnje kažejo, da jih ne gre podcenjevati! Proti slehernemu zlu se je mogoče boriti šele, če se dokopljemo do njegovih korenin. Za današnje zavračanje terorizma je značilno, da obsoja njegovo nasilje, a se po drugi strani tudi sam zateka k nasilnim sredstvom, da ga zaustavi. To jedra problemov ne rešuje in vodi celo do stopnjevanja nasilja. Nezadovoljstvo prezrtih družbenih skupin še narašča, saj ga potencirajo globalna ekonomska kriza, kriza vrednot in identitete. Sedanje stanje svetovne ureditve ustreza elitam, ki imajo moč. Družbeni šoki ki jih povzročajo teroristična dejanja omogočajo na nek sprevržen način nadaljnjo krepitev transnacionalnih centrov finančne in politične moči. Niso še dovolj jasno predstavljena spoznanja, da so **davčne oaze** epicenter sodobnih megatrendov ki se posledično kažejo v uničevanju družbenega in naravnega okolja. Po ocenah strokovnjakov je dve leti nazaj bilo v davčnih oazah knjiženih 12.500 milijard $ finančnih sredstev. Ta nepredstavljivo velika gora sterilnega denarja sproža finančne cunamije s katerimi anonimni akterji plenijo posamezne sektorje, regije, nacionalna gospodarstva in ogrožajo tudi entitete kot je Evropska unija. Ena od posledic čezmernih prikrajšanj je tudi terorizem. Teroristična dejavnost pa je pogosto odraz boja ene elite zoper drugo, a z uporabo subtilnih metod manipulacije verskih, nacionalnih in drugih prepričanj. Terorizem je torej ena od najbolj zavržnih oblik ogrožanja ravnni kakovosti življenja državljanov.

Spoštovani,

Državni svet v osnovnem poslanstvu predstavlja stičišče idej in interesov različnih družbenih skupin v Republiki Sloveniji, zato je pravo mesto za odpiranje najbolj perečih družbenih vprašanj, med katere sodi tudi vprašanje terorizma. Še enkrat pozdravljam med nami vse ugledne referente, od današnjega posveta pa pričakujem, da se bo njegova dodana vrednost izrazila tudi skozi razpravo, ki jo boste obogatili s svojimi izkušnjami, dilemami in vprašanji. Upam, da boste uspeli povečati gostoto zavesti o pomenu boja zoper **vzroke** in ne zgolj zoper posledice teroristične dejavnosti.

Hvala.